

Щастлива, лекомислена и слаба

Скандално-откровена и откровено скандална още от първата си стихосбирка, неподправена, ярка и стилна, Маргарита Петкова е една от най-големите съвременни български поетеси. От думите ѝ ти идва да плачеш, да се смееш, да крещиш, да мълчиш, но най-вече да обичаш живота с всичко, което ти поднася – защото в книгите ѝ говорят заедно всички гласове на любовта.

Маргарита Петкова

Г-жо Петкова, „Щастлива, лекомислена и слаба“ е заглавието на най-новата Ви стихосбирка. Реалност или желание са щастие-то и лекомислието?

При мен всичко е щастлива реалност, вследствие на лекомислени желания. Или пожелавания. Въпреки че общо взето внимавам какво си пожелavam, защото обикновено се сбъдва. Заглавието на тази книга си дойде някак много спонтанно, просто стихотворението, което го даде, е написано преди 30 години

и реших, че вече мога да си позволя лукса да си призная как най-добре се чувствам в кожата на щастлива, лекомислена и слаба жена. Такава, каквато всички жени искат да бъдат, без да си го признават.

Основна движеща сила – и стихия! – във всички Ваши книги е любовта. Миг ли е любовта или вечност?

Любовта не е само моя стихия. Тя е стихията на всеки човек. Имам предвид любовта във всичките ѝ измерения – към обичания в момента мъж, към децата си, към родителите, към родината... И тя не се измерва с продължителност, а с интензитет. Като земетръсите.

Можеш да изживееш изпепеляваща любов за три дни и тя да е също толкова силна като една любов, продължаваща до смъртта ти. Тя е и миг, и вечност. Зависи как ти се случи. И дано да се случи, защото има хора, които я объркват с други размисли и страсти. Слава на Бог, на мен ми се случва. Непрекъснато. Просто винаги съм защитавала позицията, че няма една единствена голяма любов. Всяка е най-Голямата. Всяка е Единствената. Докато дойде следващата. Вечност миг по миг.

От години Ви наричат „мъжко момиче“, а поезията Ви – „типично женска“ – къде е истината?

Ако има нещо, което да недолюбвам епидермално, това е този етикет. Какво значи мъжко момиче? Дървен камък? Суха вода? Умен глупак? Жената трябва да е жена, мъжът – мъж. Това е истината. Не искам да съм мъжко момиче в смисъла да мъкна къщата на гърба си като охлюв, да оправям изгорелите бушони на елинсталацията и чувствата, да се бъхтя като идиот и да обгрижвам някакъв депресиран мъж. Мъжко момиче съм в компанията на приятелите си, защото може да разчитат на мен в три следобед или в пет сутринта, ако се наложи, но те никога не си позволяват дори за миг да забравят, че аз съм дама. А колкото до поезията, не я делим на мъжка и женска, тиха и шумна, гражданска и интимна... Нея или я има, или я няма. В моята повечето жени припознават това, което чувстват, това, което искат, но не могат да го изразят по този начин, или не смеят. Поне така са споделяли. И – „стига ми тая награда“...

Човекът и Творецът една и съща личност ли е?

Мога да говоря само за себе си. При мен човекът е неотделим от твореца. Пиша само за това, което е „мое“, т.е., което съм преживяла и претворила по свой начин. Тук ключовата дума е Личност. Дано да успявам да я защита. Защото далеч не при всеки се получава. Четеш нечии стихове, харесват ти, възхищаваш им се дори, а когато опознаеш автора им, оказва се, за съжаление, че той е самовлюбено хленчещо и самосъжаляващо

се човече, което е обидено на живота и на хонорарните листове на другите. Много е тъжно. Защото човекът скрива твореца. Талантът, оказва се, не е достатъчен. Задължително е да имаш характер. Тогава Читателят ти има доверие.

Какво е да си поет във времената на масовата комерсиална и комерсиализираща се култура?

Вижте, няма леки времена. Труман Капоти, на когото няма как да не вярвам, е казал „Когато Господ ти дава талант, той всъщност ти дава бич, предназначен само за самобичуване.“ Защо мислите Маяковски създава този начупен стих? За тези, които не знаят (а не са и длъжни) – защото тогава хоноруването се е формирало на ред. Ако напишеш 5 куплета по четири стиха, това са 20 реда. Но ако ги разчупиш стават поне 60... Нека не забравяме, че творецът е нормален човек, който има нужда от храна, от дрехи, от всички богоугодни неща, които се КУПУВАТ. С пари. Но не и с компромиси на душата, достойнството, почтеността. Аз умея да пиша стихотворения, текстове за песни, есета, публицистика, мюзикъли, сценарии. С това мога да си изкарвам хляба. Почтено. Без да правя компромиси с ценностната си система. Такова е битието на поета. Във всички времена.

Интернет не зачита авторското право, улеснява кражбите на съдържание и дава въздух и пространство за живот на графоманията. Каква е рецептата

за съхраняване на качествената литература?

Да, това не може да се спре, поне засега. Аз съм една от най-често ограбваните и то по отвратителни начини – взимат ти от идеята до буквалното преписване, скрити зад никове, от които няма как да разбереш що за вселенски идиот-графоман се изживява сред групата на крякащото бездарие като гений. Всъщност графоманът винаги се изживява така. Геният непрекъснато се съмнява в това, което твори. Няма рецепта за съхраняване на таланта в интернет пространството. Аз се самосъхранявам като не влизам в сайтове, сайтчета, блогове, страници – нито чета, нито пък ми минава през ум да публикувам там. Имам своя почитателска страница, на която се качват мои стихотворения, след като се съгласуват с мен; много се радвам на хората, които искрено изказват впечатленията си и ме правят щастлива с думите си... Но – до тук! Който иска да ме чете – да си купува книгите ми. Може да съм старомодна, но мишката няма да изяде книжката. Да не се надяват. Времето е единственият съдник – всички, които пишем сега, ще ни оценяват след 100 години. И – който остане. Единствената рецепта, проверена и доказана.

Ежедневно се говори за икономическа, социална, морална криза... В борбата си да оцелее чете ли българинът поезия?

Естествено, че чете. Обикалям страната и виждам очите на хората, жадни за поезия, за изкуство, а не за халтура. Необходима е на хората – вади ги от всякаквите кризи, в които ни набутват

или сами затъваме в тях. Помага им. Помага и на мен самата. Да не мислите, че кризата ме подминава – връхлита ме непрекъснато я като влак, я като валяк, ама – хващам се за косата и се изтеглям по светлия пример на барон Мюнхаузен. И вярвам в това, което казвам. Защото го живея. И го пиша. И българинът чете.

Вие сте член на Управителния съвет на Национален фонд Култура към Министерство на културата. Какви според Вас следва да бъдат функциите и дейностите на българските културни центрове в чужбина?

Да, беше ми оказана тази чест да мога, доколкото ми стигат силите

Мargarита Петкова и Дончо Дончев

Вежди Рашидов, Сергей Игнатов, Антон Дончев, Орхан Памук и Margarита Петкова

Мargarита Петкова в Копривщица

ОПИТ ЗА АВТОПОРТРЕТ

*Аз съм сбъркан човек, запомни го.
Съвсем наопаки и напук живея.
Купувам вместо мебели – книги.
Вятър на бяла кобила ме вее.
Не обличам вечерни рокли.
През зимата ходя без шал и шапка.
Не нося чадър и в локвите
с най-новите си обувки шляпам.
Не се подпирам на чуждо име.
Нямам доверие в самолетите.
Стиховете ми са с неточни рими.
И студено си пия кафето.
Не съм в крак нито с модата, нито с другите.
Със себе си, че съм в крак, е главното.
И нищо чудно, както е тръгнало –
вместо дяволите
да ме вземат ангелите.*

и възможностите, да участвам в процеса за верния път за опазването и просперитета на българската култура. Специално въпросът за българските културни центрове в чужбина е един от личните ми приоритети. Защото чрез тях можем да приобщим хилядолетните ни ценности към Европа и света. Ще ми се това да не са места, злачни и упокойни за чиновници, които правят две-три мероприятия на година, а през останалото време просто нямат други грижи, освен да заемат длъжност. Защото изобщо не съм убедена, че се легитимира най-стойностното от културния процес на страната ни. Но това е тема за по-дълъг и подкрепен с конкретни доказателства и предложения разговор. С две думи казано, тези центрове трябва да са своего рода Обетована земя за българите, които живеят в съответната държава и там те да се срещат с най-доброто, сътворено в Родината им. Ерзаците не правят услуга никому.

Майка сте на три деца – оптимист ли сте за бъдещето им в България и защо?

Аз съм по принцип отчаян оптимист. Децата ми, които отдавна не са дребни дечица, засега се осъществяват в България. Смяя нескромно да се надявам, че това е следствие от моето възпитание... Боя се обаче, че ако един ден дъщеря ми и нейното семейство или някой от синовете ми, реши да потърси реализацията си

нейде из „тая пуста чужбина“, аз няма да имам правото да ги спра. Защото България е майка, но и мащеха. Казвам го с цялата си емоционална болка, но и с цялото си прагматично съзнание. Майката е длъжна да

даде на децата си две неща – корени и криле. Дано съм успяла да им дам и двете. А накъде ще полетят – дай Боже, в правилната посока.

Леда Аврамова

Мargarита Петкова и Леда Аврамова

МАРГАРИТА ПЕТКОВА

е автор на стотици стихотворения и десетки текстове на популярни песни. Родена е на 21 февруари 1956 г. в София. Завършва българска филология във Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий“. Първата ѝ стихосбирка „Дива къпина“ излиза през 1983 г., последвана от „Писмени показания“, „Ненаписани стихотворения“, „Решавам аз“, „Окото на урагана“, „Ивановден“ и много други. Най-новата ѝ книга, озаглавена „Щастлива, лекомислена и слаба“ е публикувана през юни 2011.